

1927 წლიდან

თბილისის უნივერსიტეტი

სტუდენტური ფურცედი

საპარტოვლოს ფრანგურთი
პროვინციული ფედერაცია
GEORGIAN NATIONAL
VOLLEYBALL FEDERATION

სანდრო ცხვედაძე
– დოქტორანტი,
რომელიც ჰამბურგის
უნივერსიტეტის
ხელნაწერთა კულტურის
ცენტრში ქართულ
ხელნაწერებს
შეისწავლის

8 83.

კვლევა, რომელიც
თბილისის არეალში
და მის შემოგარენში
არსებული ზოგიერთი
საშიში გეოლოგიური
მოვლენის შესწავლას
ითვალისწინებდა

9 83.

სამაგისტრო პროგრამის
– „კულტურული
და სოციალური
ანთროპოლოგია“
– მაგისტრანტები
კა'ფოსკარის
უნივერსიტეტში

10 83.

თსუ გოგონათა ფრენბურთის გუნდი უნივერსიადა 2024 - ის გამარჯვებულია

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია თსუ-ს გოგონათა ფრენბურთის გუნდის წევრებსა და მწვრთნელს შეხვდა და მადლობის სიტყვებით დააჯილდოვა. თსუ-ს გოგონათა ბაკურიანში გამართულ ზამთრის უნივერსიადა 2024-ის ტურნირში მონაწილე 5 უნივერსიტეტის გუნდები დაამარცხეს და პირველი ადგილი მოიპოვეს. თსუ-ს რექტორმა თსუ-ს ფრენბურთელებს მადლობა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმატებით წარმოჩენისთვის გადაუხადა და მათ შემდგომ სპორტულ განვითარებაში მხარდაჭერა აღუთქვა. მისი თქმით, „მნიშვნელოვანია, რომ თსუ-ს სტუდენტები, სწავლასთან ერთად, სპორტით არიან დაკავებული და ამით ახალგაზრდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციას ეწევიან.“

შეხვედრაზე თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტმა კესანე ხმიადაშვილმა, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტმა ლიზიკო არუსიამ, ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის (ISET) სტუდენტმა თინათინ ყაზარაშვილმა, იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტმა ლიზი დიასამიძემ, მწვრთნელმა თემურ ჭაბუკიანმა ბაკურიანში გამართულ ტურნირზე და ამ ტურნირისთვის მზადებაზე ისაუბრეს. ზამთრის უნივერსიადა 2024-ში საქართველოში აკრედიტებული 16 უნივერსიტეტის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ. წლებადეულ ტურნირებში გამარჯვებული სპორტსმენები და გუნდები, მათ შორის, ფრენბურთელები მონაწილეობას მიიღებენ 2025 წელს იტალიაში, ტორინოში მსოფლიოს ზამთრის უნივერსიადაში.

სანდრო ცხვედაძე – დოქტორანტი, რომელიც ჰამბურგის უნივერსიტეტის ხელნაწერთა კულტურის ცენტრში ქართულ ხელნაწერებს შეისწავლის

მაია ტორაძე

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქტორანტი სანდრო ცხვედაძე ჰამბურგის უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებულ „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელ ცენტრში“ ქართულ ხელნაწერებს შეისწავლის და დისერტაციას ამ საკითხთან დაკავშირებით დაიცავს. განათლებით ფილოლოგმა ინტერესები რამდენიმე წლის წინ ბიზანტიური ფილოლოგიისკენ მიმართა და, სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ, სადოქტორო თემად მეტად მნიშვნელოვანი საკვლევი საკითხი – „სტრუქტურულ-კომპარატიული ტიპები ბერძნულ ლექციონარებსა და ქართულ სანელინდო სახარებებში“ – აირჩია. ინტერვიუში, რომელსაც გაზეთი „თბილისის უნივერსიტეტი“ გათავაზობს, სანდრო გვესაუბრება ჰამბურგის „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელ ცენტრამდე“ განვლილ გზასა და კვლევაზე, რომელიც სულ მალე დისერტაციის სახით მომზადდება.

– სანდრო, ქართული ფილოლოგიის ბაკალავრი როგორ გაგიტაცათ ბიზანტიური ფილოლოგიის პროგრამამ, რა გახდა შენი ინტერესის საგანი?

– ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ქართული ფილოლოგიის სპეციალობით სწავლა 2013 წელს დავიწყე და 2017 წელს მივიღე ფილოლოგიის ბაკალავრის ხარისხი. ქართული ფილოლოგიის საკითხების შესწავლისას ჩემში განსაკუთრებული ინტერესი აღძრა შუა საუკუნეების როგორც ორიგინალურმა, ასევე თარგმნილმა ქართულმა ლიტერატურამ. ლიტერატურის შესწავლისას ყოველთვის მნიშვნელოვნად მიმაჩნდა პირველწყაროებზე მუშაობა, რაც მოიცავს, ერთი მხრივ, ხელნაწერი მემკვიდრეობის შესწავლას, ხოლო, მეორე მხრივ – ქართული თარგმნილი ლიტერატურის ბერძნულ წყაროებზე მუშაობასა და მათ კვლევას. სწორედ ამ მიზნით გადავწყვიტე, რომ ჩავღრმავებოდი შუა საუკუნეების ბერძნული ენისა და ლიტერატურის საკითხებს, ფუნდამენტურად შემესწავლა ბიზანტიური ხელნაწერი მემკვიდრეობა და, ზოგადად, ბიზანტიურ-ქართული და ქართულ-ბიზანტიური სამწერლობო კულტურა. შესაბამისად, სწავლა განვაგრძე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზანტიური ფილოლოგიის პროგრამაზე, რაც 2022 წელს დავასრულე. მაგისტრატურის საფეხურზე სწავ-

ლისას პროფესორ ლევან გიგინიშვილის ხელმძღვანელობით ვიმუშავე საკითხზე – „ჰილდეგარდ ბინგენელის დრამატული შემოქმედება ბიზანტიურ და შუა საუკუნეების დასავლეთევროპულ ტრადიციასთან მიმართებით (Ordo Virtutum-ის მაგალითზე)“.

დღესდღეობით მეცნიერებაში განსაკუთრებით აქტუალურია ბიზანტიური დრამატული პოეზიის ტექსტების სტრუქტურის მაიდეტიფიცირებელი ელემენტების გამოყოფა და ზოგადი მიმართებების პოვნა თანადროულ დასავლეთევროპულ ლათინურ ტრადიციასთან, რაც თანამედროვე ლიტერატურათმცოდნეობის, ბიზანტიოლოგიისა და შუა საუკუნეების კვლევების მეინსტრიმს წარმოადგენს. ჰილდეგარდ ბინგენელის პერსონით საერთაშორისო სამეცნიერო წრეებში XX საუკუნის დასაწყისიდან ინტერესდებიან. როგორც ჩანს, მისი შემოქმედება დღემდე აქტუალურია ინტერდისციპლინური კვლევების მიმართულებით. თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული ავტორის დრამასთან დაკავშირებული საკითხები სრულყოფილად არ არის შესწავლილი ევროპულ მეცნიერებაში (ტექსტის სტრუქტურა, სემიოტიკა, ლიტერატურული გავლენები,

ასევე მოიცავდა თხზულების პირველად გადმოქართულებასაც ლათინური ენიდან). სამაგისტრო ნაშრომის ფარგლებში აღნიშნულ საკითხზე მუშაობისას, ბუნებრივია, მქონდა შეხება Ordo Virtutum-ის ტექსტის შემცველ ერთ-ერთ ყველაზე სრულყოფილ ხელნაწერთან (Hs.2), რამაც ჩემი ინტერესი ხელნაწერი მემკვიდრეობის მიმართ უფრო მეტად გააცხოველა.

– ჰამბურგის უნივერსიტეტის „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელი ცენტრი“ მსოფლიოში მნიშვნელოვანი კვლევითი ცენტრია. სადოქტორო პროგრამის ამ უნივერსიტეტში გავლა თავიდანვე შენი სურვილი იყო თუ საკვლევა ინტერესებმა განაპირობა იქ მოხვედრა?

– მაგისტრატურის საფეხურის დასრულებისთანავე მოვიპოვე DAAD-ს სრული 3-წლიანი დაფინანსება სადოქტორო პროგრამისთვის, რათა სწავლა და კვლევა გამეგრძელებინა ჰამბურგის უნივერსიტეტში „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელ ცენტრში“ ბერძნული ფილოლოგიის სადოქტორო პროგრამაზე პროფ. იოსტ გიპერტისა და პროფ. ქრისტიან ბროკმანის ხელმძღვანელობით.

– რას შეხება შენი სადისერტაციო თემა და რა სამუშაოებს ასრულებ ჰამბურგის უნივერსიტეტში?

– ამჟამად ჩემი სადოქტორო პროექტი – „სტრუქტურულ-კომპარატიული ტიპები ბერძნულ ლექციონარებსა და ქართულ სანელინდო სახარებებში“ – მოიცავს ბიზანტიური, ბერძნული და ამავე პერიოდის ქართული ხელნაწერების კომპარატიულ

კვლევას, ქართული ლიტურგიკის კონსტანტინოპოლურ წესზე გადასვლასა და მის ბერძნულ წყაროებს. შესაბამისად, ამჟამად ვმუშაობ ქართული სანელინდო სახარებების ხელნაწერებსა და ხელნაწერ ფრაგმენტებზე, რომლებიც დაცულია ათონის მთის ივერთა მონასტრის ბიბლიოთეკის საცავებში, წმ. ეკატერინეს სახელობის მონასტერში სინას მთაზე, ბრიტანეთის მუზეუმში, ოქსფორდის ბოდლეს ბიბლიოთეკაში, მატენადარანში (სომხეთი, ერევანი), კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში და სხვა. ბიზანტიური ტიპის სანელინდო სახარებების ხელნაწერი კოლექცია გაცილებით მრავალფეროვან სურათს გვიჩვენებს და, ამ მიმართულებით, მნიშვნელოვანი კორპუსია შექმნილი მიუნსტერის უნივერსიტეტში (გერმანია), Bibliotheque Nationale de France (პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკა), რაზეც ამ ეტაპზე ქართული ხელნაწერების პარალელურად ვმუშაობ.

დღესდღეობით ჰამბურგის უნივერსიტეტის ბაზაზე არსებული „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელი ცენტრი“ ერთ-ერთი უპირველესი ინსტიტუციაა მსოფლიოს მასშტაბით, სადაც უძველესი ხელნაწერების შესწავლა ხორციელდება – იკვლევენ პაპირუსზე შესრულებულ უძველეს ბერძნულ და კობტურ ხელნაწერებს, სპარსულ, ეთიოპურ, სირიულ, ებრაულ წერილობით მემკვიდრეობას და ა.შ. ჩემი სადოქტორო პროექტით პირველი დოქტორანტი ვარ ცენტრში, ვინც ძველ ქართულ ხელნაწერებს შეისწავლის და დისერტაციას ამ საკითხთან დაკავშირებით დაიცავს.

კვლევისა და დისერტაციის მომზადების საკითხში ძალიან მნიშვნელოვანია ჩემი დისერტაციის ხელმძღვანელის – პროფესორ იოსტ გიპერტის მასშტაბური პროექტი, რაც ამავე ცენტრში მიმდინარეობს: „The Development of Literacy in the Caucasian Territories“ („დამწერლობის განვითარება კავკასიის ტერიტორიებზე“), რის ფარგლებშიც პროგრამულად მუშავდება და შესაძლებელი ხდება ისეთი პალიმფსესტური ხელნაწერების ქვედა ფენების გამოფერვა, რომელიც მანამდე შეუძლებელი იყო. ეს კორპუსი მოიცავს ქართული, სომხური და კავკასიური ალბანური ტექსტების შემცველ ხელნაწერების დამუშავებასა და შესწავლას. ეს კი სრულ სურათს შექმნის სამი ხალხის ანბანური დამწერლობის საწყისი საფეხურისა და მისი განვითარების შესახებ.

“

მაგისტრატურის საფეხურის დასრულებისთანავე მოვიპოვე DAAD-ს სრული 3-წლიანი დაფინანსება სადოქტორო პროგრამისთვის, რათა სწავლა და კვლევა გამეგრძელებინა ჰამბურგის უნივერსიტეტში „ხელნაწერთა კულტურის შემსწავლელ ცენტრში“ ბერძნული ფილოლოგიის სადოქტორო პროგრამაზე პროფ. იოსტ გიპერტისა და პროფ. ქრისტიან ბროკმანის ხელმძღვანელობით.

”

კონტექსტუალური კვლევები და სხვა, ხოლო ქართულ სამეცნიერო სივრცეში, შეიძლება ითქვას, რომ ჩემი კვლევა აღნიშნული ავტორის შემოქმედების შესწავლის პირველ მცდელობას წარმოადგენდა (რაც

კვლევა, რომელიც თბილისის არეალში და მის შემოგარენში არსებული ზოგიერთი საშიში გეოლოგიური მოვლენის შესწავლას ითვალისწინებდა

თამარ დალიანი

სულ ცოტა ხნის წინ თბილისში მომხდარმა 13 ივნისის სტიქიურმა უბედურებამ მრავალი კითხვა გააჩინა: არის თუ არა დედაქალაქში ცხოვრება უსაფრთხო? რა სეისმური საფრთხეების წინაშე ვდგავართ? თბილისში არსებული შენობები რამდენხანს მინისძვრაზეა გათვლილი და დედაქალაქში სეისმურად ყველაზე აქტიური რომელი რაიონია? – ამ კითხვებზე პასუხების ძიებით თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებიც დაინტერესდნენ და შიდა საუნივერსიტეტო სტუდენტური პროექტის ფარგლებში საინტერესო კვლევა წარმოადგინეს. კვლევა, თანამედროვე გლობალური კლიმატური ცვლილებების ფონზე, ქალაქ თბილისის არეალში და მის შემოგარენში არსებული ზოგიერთი საშიში გეოლოგიური მოვლენის შესწავლას ითვალისწინებდა. თუ რა იყო ამ კვლევის მიზანი და რა მნიშვნელობა ჰქონდა ამ მიმართულებით კვლევების ჩატარებას, ამის შესახებ გვესაუბრება თსუ-ს ასოცირებული პროფესორი მარიამ ელიზბარაშვილი:

– ქალაქ თბილისის არეალში და მიმდებარე ტერიტორიებზე მრავლადაა წარმოდგენილი სხვადასხვა საშიში გეოლოგიური მოვლენა: მეწყერი, ღვარცოფი, ქვათაცვენა და სხვა, რაც საფრთხეს უქმნის შენობა ნაგებობებს, გზებს, სხვადასხვა ინფრასტრუქტურულ ობიექტს და, ბუნებრივია, უარყოფითი ზეგავლენა შეუძლია იქონიოს ქვეყნის ეკონომიკაზე, საზოგადოების კეთილდღეობაზე და ადამიანთა მსხვერპლიც კი გამოიწვიოს. ყოველივე ამის თავიდან აცილება შესაძლებელია მოსალოდნელი საფრთხეების წინასწარი შეფასებით, რაც პრევენციისა და მოსალოდნელი ზიანის მაქსიმალურად შერბილების შესაძლებლობას მისცემს გადაწყვეტილების მიმღებ პირებს და ასევე ქალაქის შემდგომი განვითარების გეგმაში იქნება გათვალისწინებული. ეს საშიში გეოლოგიური მოვლენები განსაკუთრებით სახიფათო ხდება თანამედროვე გლობალური კლიმატური ცვლილებების ფონზე. უკანასკნელი წლების კვლევებმა გვიჩვენა, რომ სწო-

არის თუ არა დედაქალაქში ცხოვრება უსაფრთხო? რა სეისმური საფრთხეების წინაშე ვდგავართ? თბილისში არსებული შენობები რამდენხანს მინისძვრაზეა გათვლილი და დედაქალაქში სეისმურად ყველაზე აქტიური რომელი რაიონია? – ამ კითხვებზე პასუხების ძიებით თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებიც დაინტერესდნენ და შიდა საუნივერსიტეტო სტუდენტური პროექტის ფარგლებში საინტერესო კვლევა წარმოადგინეს

რედ კლიმატის გლობალური დატბობის ფონზე ხდება ამინდისა და კლიმატის ექსტრემალური მოვლენების სიხშირისა და ინტენსივობის ზრდა, მათ შორის, თავსხმა ნალექების. თავსხმა ნალექები კი სხვა მუდმივმოქმედ ფაქტორებთან ერთად (გეოლოგიური აგებულება, რელიეფი, ტექტონიკა, ჰიდროგეოლოგია და სხვა) ხელს უწყობს საშიში გეოლოგიური მოვლენების – მეწყერის, ღვარცოფის, ქვათაცვენის მასშტაბის,

სიხშირისა და ინტენსივობის ზრდას. აღსანიშნავია ისიც, რომ გეოლოგიური პროცესები მუდმივ დინამიკაში იმყოფება, ამიტომ განსაკუთრებით აქტიურია ქალაქ თბილისის არეალში და მის შემოგარენში საშიში გეოლოგიური პროცესების დღეს არსებული მდგომარეობის შესწავლა. აღნიშნული კვლევა შეავსებს ამ პროცესებზე დღეს მიმდინარე თუ არსებულ კვლევებს და უფრო სრულყოფილ სურათს გვაძლევს, რაც უმნიშვნელოვანესია, ერთი მხრივ, სამეცნიერო თვალსაზრისით, ასევე, გადაწყვეტილების მიმღებთათვის, ხოლო, მეორე მხრივ, ეს კვლევა უმნიშვნელოვანესი გამოცდილება იყო პროექტში ჩართული სტუდენტებისათვის. პროექტმა გაიმარჯვა შიდასაუნივერსიტეტო კონკურსში და სტუდენტებს მიეცათ საშუალება არა მარტო განეხორციელებინათ კვლევა, არამედ შედეგები წიგნის სახით გამოეყვეყნებინათ, დაეუბნებინათ საკვლევი კვლევების დროს გადაღებული ფოტოები. – რა იკვლიეს პროექტის ავტორებმა და რა მნიშვნელოვანი საკითხები გამოიკვეთა პროექტზე მუშაობის განმავლობაში? – წარმოდგენილი საპროექტო წინადადების მიზანი იყო თანამედროვე გლობალური კლიმატური ცვლილებების ფონზე ქალაქ თბილისის არეალში და მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული საშიში გეოლოგიური მოვლენების შერჩევა, შესწავლა და აღნიშნული საკითხის შესახებ ინფორმაციული პუბ-

ლიკაციის მომზადება. მართლაც მომზადდა და გამოიცა წიგნი, რომელშიც წარმოდგენილია ქალაქ თბილისის და მისი შემოგარენის ზოგადი ფიზიკურ-გეოგრაფიული დახასიათება: საზღვრები, რელიეფი, გეოლოგიური პირობები, ჰიდროგრაფია, კლიმატი; ასევე, ქალაქ თბილისში და მის შემოგარენში არსებული ზოგიერთი საშიში გეოლოგიური მოვლენა თანამედროვე კლიმატური ცვლილების ფონზე.

– ვინ იყვნენ პროექტის ავტორები? – პროექტის ხელმძღვანელი იყო ალექსანდრე ინაშვილი, პროექტში, ასევე, ჩართულნი იყვნენ ანანო ლავლიშვილი და მარიამ ჭიალაშვილი – სამივე თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის გეოგრაფიის დეპარტამენტის საბაკალავრო პროგრამის „გეოგრაფია“ მე-3 სემესტრის სტუდენტია. პროექტის განხორციელებისას სტუდენტებს კონსულტაციებს ვუწვევდით მე და ასისტენტ პროფესორები: გიორგი დვალაშვილი და გიორგი გაფრინდაშვილი. პროექტის ფარგლებში სტუდენტებმა მთლიანად შემოიარეს თბილისი და მისი შემოგარენი.

– როგორ ჩაიარა კვლევის პრეზენტაციამ და როგორ შეაფასებდით სტუდენტების მუშაობას?

– სამუშაო ჯგუფმა პროექტი დაასრულა. ყველა ამოცანა და აქტივობა წარმატებით და ჯეროვნად შესრულდა და მიღწეულ იქნა პროექტის მიზანი. პროექტის შედეგებზე დაყრდნობით მომზადდა თემა და სტუდენტებმა მოხსენება წარადგინეს 2023 წლის 19 დეკემბერს სამეცნიერო კონფერენციაზე: „გეოგრაფიის თანამედროვე პრობლემები“. პროექტის ფარგლებში, ასევე, მომზადდა და გამოიცა წიგნი: „თბილისი. თანამედროვე გლობალური კლიმატური ცვლილებების ფონზე არსებული ზოგიერთი საშიში გეოლოგიური პროცესი“.

2024 წლის 1 თებერვალს კი თსუ-ს პირველი კორპუსის მუზეუმის სივრცეში მოეწყო წიგნის პრეზენტაცია და ფოტოგამოფენა, სადაც ამ პროექტის ფარგლებში წარმოდგენილი იყო სტუდენტების მიერ თბილისში გადაღებული ფოტოები. ფოტოები ასახავს ქალაქ თბილისის რთულ რელიეფსა და გეოლოგიური თვალსაზრისით კრიტიკულ ადგილებს.

რა იკვლიეს პროექტის ავტორებმა

ალექსანდრე ინაშვილი, ანანო ლავლიშვილი, მარიამ ჭიალაშვილი, მარიამ ელიზბარაშვილი, ბიორტი დვალაშვილი, ბიორტი გაფრინდაშვილი

თბილისი

თანამედროვე გლობალური კლიმატური ცვლილებების ფონზე არსებული ზოგიერთი საშიში გეოლოგიური პროცესი

სამაგისტრო პროგრამის – „კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგია“ – მაგისტრანტები კა'ფოსკარის უნივერსიტეტში

შარტხია ბაროშვილი

ულენე ბერაია და ლუკა ფადიურაშვილი თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგია-ანთროპოლოგიის ს/ს ინსტიტუტის წარჩინებული მაგისტრანტები არიან. მათ „ერაზმუს +“-ის გაცვლითი პროგრამით შემოდგომის სემესტრი ვენეციაში, კა'ფოსკარის უნივერსიტეტში გაატარეს. მაგისტრანტებმა კონკურსში მიიღეს მონაწილეობა და შედეგად 2023 წლის სექტემბრიდან სწავლა იტალიაში განაგრძეს.

„თსუ-ში სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლისას სხვადასხვა საერთაშორისო პროექტებში მივიღე მონაწილეობა და, შესაბამისად, გამიჩნდა სურვილი საზღვარგარეთ გამეტარებინა გარკვეული დრო და მიმეღო სხვა აკადემიურ გარემოში სწავლის გამოცდილება“. კა'ფოსკარის უნივერსიტეტი იმპიტომ შევარჩიე, რომ აქ ჩემთვის, როგორც მომავალი ანთროპოლოგისთვის, საინტერესო კურსები იყო შემოთავაზებული. არანაკლები მნიშვნელობა ჰქონდა ქალაქსაც. ვენეციაში ისტორია და თანამედროვეობა საინტერესოდ თანაარსებობენ, მნიშვნელოვანია, რომ სასწავლო პროცესი ნაწილობრივ შუა საუკუნეების გოტიკურ შენობებში და უნიკალური მუზეუმების გარემოში მიმდინარეობს, ამასთან, სრულიად თანამედროვედ აღჭურვილი სააუდიტორიო სივრცეები და ბიბლიოთეკებია სტუდენტთა სამსახურში. კა'ფოსკარის უნივერსიტეტში გატარებული სემესტრმა დიდი გამოცდილება შემძინა, პიროვნულადაც და პროფესიულადაც. ძალიან საინტერესო კურსები გავიარე მსოფლიოში აღიარებულ პროფესორებთან. ჩემი აზ-

რით, ძალიან მნიშვნელოვანია სხვადასხვა ქვეყნების სტუდენტებთან და პროფესორებთან ურთიერთობები და ახალი კონტაქტები. ლექციებს გვიკითხავდნენ იტალიელი, გერმანელი და ამერიკელი პროფესორები. მინდა აღვნიშნო, რომ თსუ-ში მიღებული ცოდნითა და გამოცდილებით საკმაოდ კონკურენტუნარიანი აღმოვჩნდი, თავისუფლად ვერთვეოდი აკადემიურ დისკუსიებში. მაგალითად, სალექციო კურსის – „უძველესი რელიგიები და მაგია ხმელთაშუაზღვის აუზში“ – გავლისას ძალიან გამომადგა საქართველოსა და კავკასიის რეგიონის ეთნოგრაფიული მასალის ცოდნა პარალელურად გამოსაკვებთად, რაც ლექტორისთვისაც საინტერესო აღმოჩნდა და სამომავლო თანამშრომლობის სურვილიც გამოთქვა.

ჩემთვის, ასევე, მნიშვნელოვანი გამოცდილება აღმოჩნდა ინტერდისციპლინურ კონფერენციებზე დასწრება, ახალი აკადემიური გამოწვევების შესახებ მიმდინარე მსჯელობების მოსმენა და მათი გადაჭრის გზებზე დისკუსიებში ჩართვა. გავიარე საგნები, სადაც ისეთ საკითხებზე მიდიოდა დებატები, რომლებსაც ერ-

თი შეხედვით ჩემს უშუალო სფეროსთან – კულტურულ და სოციალურ ანთროპოლოგიასთან კავშირი არ აქვს. ამან დამაფიქრა იმაზე, თუ როგორ შეიძლება ჩემს ინტერესებს დავეუკავშირო სხვადასხვა თემები. განსაკუთრებული შთაბეჭდილება მოახდინა იმან, რომ დიდ სამეცნიერო დებატებში ჰუმანიტარიის მომავლის შესახებ თვალსაჩინოდ გამოიკვეთა სამეცნიერო წრეების ინტეგრაციის საჭიროება და ანთროპოლოგიური ცოდნის მნიშვნელობა, რამაც კიდევ ერთხელ დამარწმუნა ჩემი არჩევანის სისწორეში. ჩემი უცხოეთში გატარებული სემესტრის გამოცდილებიდან გამომდინარე, ყველა სტუდენტს ვურჩევ მონაწილეობა მიიღონ გაცვლით პროგრამებში, ეს დაეხმარებათ მათ დარწმუნდნენ საკუთარ თავში და გაიზარდონ პიროვნულადაც და აკადემიურადაც. ჩემი საზღვარგარეთ სწავლა ჩემი უნივერსიტეტისა და ქვეყნისთვისაც მნიშვნელოვანი მგონია, რადგან გვეძლევა საშუალება წარადგინოთ ჩვენი ისტორია, კულტურა და თანამედროვეობა, – ამბობს ულენე ბერაია.

ვენეციაში მიღებულ შთაბეჭდილებებს ლუკა ფადიურაშვილიც გვიზიარებს: „ერაზმუსის გაცვლითი პროექტი ვენეციის კა'ფოსკარის უნივერსიტეტში საუკეთესო შესაძლებლობა აღმოჩნდა – მიმელო ფორმალური და არაფორმალური განათლება როგორც აკადემიურ, ასევე, ცხოვრებისეულ დონეზე ჩემთვის აქამდე უცნობ გარემოში. ამ სივრცეში ადაპტაცია არა მხოლოდ იტალიურ, არამედ მულტიკულტურული და ეთნიკური მრავალფეროვნების შეცნობასაც ნიშნავდა, რამდენადაც, უნივერსიტეტში საერთაშორისო პროგრამების წყალობით სტუდენტები მსოფლიოს უამრავი კუთხიდან იყრიდნენ თავს. უცხოენოვან გარემოში ცხოვრე-

ბით შექმნილი ბარიერები, ბიუროკრატია-ასთან გამკლავება თუ დამოუკიდებლად გადაწყვეტილებების მიღება, პირადი სივრცის მოწყობა თუ ახალი პასუხისმგებლობები არაფორმალური განათლებისა და განვითარების უმნიშვნელოვანეს ელემენტებს წარმოადგენს, რაც საბოლოო ჯამში პიროვნული ზრდისთვის გადამწყვეტ როლს თამაშობდა. ჩემთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა მეოვრა ახალი ინტერესები – საკუთარი თავი განსხვავებულ დისციპლინებში, გამეგო როგორ ფუნქციონირებს სხვადასხვა ტიპის სისტემები (განათლების, ჯანდაცვისა თუ სამოქალაქო უსაფრთხოების) საზღვარგარეთ, რათა წარმოდგენა შექმნოდა – რა არის იქ, რაც არ არის ჩვენთან, რა მოგვწონს შორიდან და რასაც შორიდან ვხედავთ, როგორია სინამდვილეში ახლოდან. არაფორმალური დაკვირვებით, საუბრებით და ადგილობრივებთან ინტერაქციით იმაზე მეტის სწავლა შევძელი, ვიდრე ჩემი არჩეული ნებისმიერი საგანი მომცემდა. და რაც მთავარია, დავინყე იტალიურის შესწავლა, რამაც ამ სივრცეში ინტეგრაცია და ადაპტაცია დაახლოება გამიადვილა, ამავდროულად კი იქაური ყოფითი ცხოვრების სიღრმეებში შესვლისა და მეტად შეგრძნების საშუალება მომცა“, – ამბობს ლუკა ფადიურაშვილი.

თსუ-ს კა'ფოსკარის უნივერსიტეტთან თანამშრომლობის საკმაოდ ხანგრძლივი და მრავალმხრივი ისტორია აქვს. უკვე წლებია, თსუ-სა და კა'ფოსკარის უნივერსიტეტს შორის გაფორმებულია თანამშრომლობის ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც მუშაობს გაცვლითი პროგრამები, მათ შორის, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა მიმართულებით.

კახა ელიავა: „ჰელსინკის უნივერსიტეტში ყველანაირი პირობაა შექმნილი სტუდენტებისთვის და აკადემიური პერსონალისთვისაც“

თამარ ლალიანი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის მე-4 კურსის სტუდენტს კახა ელიავას ბავშვობიდან მოსწონდა ტექნიკური საგნები, ამიტომ გადაწყვიტა საკუთარი შესაძლებლობები ეკონომიკის სფეროში გამოეცადა.

„აბიტურიენტობისას ზუსტად განსაზღვრული არ მქონდა – რა მიმართულებით გავაგრძელებდი სწავლას და კონკრეტულად რომელ დარგს ავირჩევდი. ჩემი აზრით, 18 წლის ასაკში პროფესიის არჩევა საკმაოდ რთულია და სავსებით ნორმალურად მიმაჩნია, თუ აბიტურიენტებმა არ იციან რა პროფესიის დაუფლება სურთ. ჩემ შემთხვევაში, ბიზნესის დარგი სხვა სფეროებთან შედარებით ყველაზე მეტად მაინტერესებდა, ბიზნესის ფაკულტეტზე ვაპირებდი ჩაბარებას. თუმცა, ბოლო მომენტში არჩევანი ეკონომიკის შესწავლაზე შევარჩიე, ვინაიდან შედარებით უფრო მრავალმომცველი სფეროა. ამავდროულად, ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლა (ISET) ევროპული განათლების მიღების საშუალებას იძლევა და ვფიქრობ, დღესდღეობით უკონკურენტოა. ჩემთვის ეს განსაკუთრებით მომხიბვლელი აღმოჩნდა. ამასთანავე, პროგრამა ინგლისურენოვანია, რაც უცხოეთში სწავლის გაგრძელებისთვის საკმაოდ მნიშვნელოვანი გამოცდილება და წინგადადგმული ნაბიჯია“, – აცხადებს კახა, რომელიც სულ ცოტა ხნის წინ ERASMUS+ გაცვლითი პროგრამით იმყოფებოდა ფინეთში, ჰელსინკის უნივერსიტეტში. კახასთვის გაცვლითი სასწავლო

პროგრამაში მონაწილეობა უცხო გარემოში საკუთარი თავის გაცნობის კარგი საშუალება გახდა.

„გარდა იმისა, რომ გაცვლითი პროგრამით ევროპულ უნივერსიტეტში სწავლის გაგრძელება აკადემიური განვითარების საშუალებაა, პროგრამა პიროვნული ზრდისთვისაც საკმაოდ მნიშვნელოვანია. ჩემ შემთხვევაში, მთავარი მოტივაცია კომფორტის ზონის დატოვებისა და უცხო გარემოში საკუთარი თავის აღმოჩენის სურვილი იყო.“

ISET-ში პერსონალი პროფესიონალი ლექტორებითაა დაკომპლექტებული. მათი გამოცდილება ჩემთვის გახდა ინსპირაცია გაცვლით პროგრამაში მიმელო მონაწილეობა, ამას გარდა, ვფიქრობ, სტუდენტებს შორის არსებული მაღალი კონკურენციაც დამეხმარა. როდესაც შენი კურსელები საკმაოდ მაღალი აკადემიური მოსწრებით გამოირჩევიან, ეს შენთვისაც სამაგალითო და მოტივაციის მომცემია. გაცვლით პროგრამაში მონაწილეობის მისაღებად, პირველ რიგში, აუცილებელი იყო ინგლისური ენის გამოცდის ჩაბარება ან შესაბამისი სერტიფიკატის ქონა. გამოცდას თავად უნივერსიტეტი ატარებს სემესტრის დაწყებამდე და მეც ამ გამოცდის ჩაბარება მომიწია. შემდეგი ეტაპი სასურველი გაცვლითი პროგრამის მოძიება და მასში მონაწილეობაა. ასევე აუცილებელია რეკომენდატორების მოძიება. ეს ყველა ეტაპი ჩემს მეგობარ კურსელებთან ერთად გავიარე, ერთმანეთის დახმარებით კი ეს პროცესი საკმაოდ საინტერესო და გაცილებით უფრო მარტივი აღმოჩნდა. მინდა, მადლობა გადავუხადო ჩემს მეგობრებსა და რეკომენდატორებს. ჩემი აზრით, გაც-

ვლითი პროგრამის საშუალებით უცხოეთში სწავლა არცერთი სტუდენტისთვის არ წარმოადგენს მათი შესაძლებლობების მაქსიმუმს“, – ასე ფიქრობს მომავალი ეკონომისტი და იმედოვნებს, რომ აქ მიღებული აკადემიური განათლება და გამოცდილება დაეხმარება კარიერულ ზრდაში.

„ჰელსინკის უნივერსიტეტში ყველანაირი პირობაა შექმნილი სტუდენტებისთვის და აკადემიური პერსონალისთვისაც. ლექტორებს მეტი საშუალება აქვთ გამოიყენონ სხვადასხვა სახის თანამედროვე ტექნიკა, რითაც ლექციის პროცესი უფრო საინტერესო და გასაგები ხდება. სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის თანამედროვე ბიბლიოთეკები და კაფეტერიები, რომლებიც ქალაქის სხვადასხვა ნერტილშია განთავ-

სებული. ასევე ჩამოყალიბებულია ძალიან ბევრი სტუდენტური ორგანიზაცია, რომლებიც ადგილობრივი და საერთაშორისო სტუდენტებისთვის ხშირად აწყობენ წვეულებებსა და სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებებს. თუმცა, რამის შეცვლა რომ შემეძლოს, პირველ რიგში, აქ, ინფრასტრუქტურულ პრობლემებს მოვავარებდი.

ასევე განსხვავებულია სწავლის სპეციფიკა. აქ სემესტრი ორ ნაწილადაა გაყოფილი. საგნების უმეტესობა ნახევარი სემესტრი გრძელდება, მაგრამ ლექციები კვირამი ორჯერ ტარდება. შესაბამისად სწავლის ტემპი საკმაოდ ჩქარია“, – აცხადებს კახა ელიავა, ვისთვისაც სამშობლოში დაბრუნება და უცხოეთში სწავლის დაგროვილი ცოდნის გამოყენება კრიტიკულად მნიშვნელოვანია.